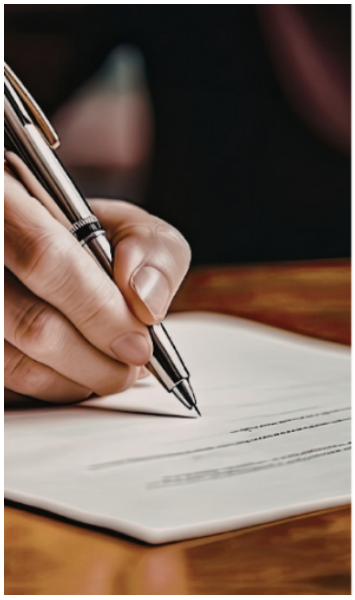
Nowy raport NIST: Ilu urzędników potrzeba do rządzenia gminą?

Co znajdziesz w raporcie?

- **Informację historyczną:** wzrost liczby urzędników od 115 tys. w 1998 roku do obecnych 261 tys. Raport wskazuje, że po okresie dynamicznego wzrostu między 1998 a 2009 rokiem (z poziomu 115 tys. do 245 tys.), korpus urzędniczy ustabilizował się i od kilkunastu lat przyrasta jedynie nieznacznie.

- **Wskazanie różnic w danych:** Raport przedstawia różne liczby pracowników samorządowych (261 tys. wg GUS vs 314 tys. wg badań sektorowych).
- **Podział na szczeble JST:** Szczegółowe dane o zatrudnieniu w urzędach gmin (117,8 tys.), miastach na prawach powiatu (49,8 tys.), powiatach (35,4 tys.) oraz urzędach marszałkowskich (16,8 tys.).

- **Czynniki wpływające na zatrudnienie:** Jak wielkość gminy (liczba mieszkańców) oraz presja demograficzna wpływają na liczebność personelu. Nie zawsze w sposób, którego byśmy się spodziewali.
- **Ogromne zróżnicowanie wewnętrzne:** W grupie najmniejszych gmin (do 5 tys. mieszkańców) rozpiętość zatrudnienia jest niemal dziesięciokrotna – od zaledwie 12 do aż 111 pracowników.
- **Kadry poza urzędem:** Ponad 90 tys. osób pracuje w administracji samorządowej, ale poza urzędami gmin, powiatowymi i marszałkowskimi tj. w jednostkach organizacyjnych. W tej kategorii w gminach dominują ośrodki pomocy społecznej, które stanowią ponad 90% personelu tych jednostek. Liczba 90 tys. odpowiada ponad 40 proc. liczby zatrudnionych bezpośrednio w urzędach.
- **Czynniki wpływające na wielkość urzędu:** Poza liczbą mieszkańców na liczbę etatów wpływa zamożność samorządu (zamożniejsze gminy zatrudniają więcej osób) oraz dynamika demograficzna – gminy rosnące mają więcej zadań związanych np. z planowaniem czy wydawaniem zezwoleń.

Kluczowe dane w pigułce:

- **58,5%** – taki odsetek administracji publicznej w Polsce to pracownicy samorządowi.
- **28 osób** – to przeciętna liczba urzędników w małej polskiej gminie (do 5 tys. mieszkańców).
- **12 vs 1000+** – to skrajne przypadki liczby urzędników w różnych gminach, co pokazuje ogromne zróżnicowanie wewnętrzne systemu.

Raport stanowi tło dla wyników badania SAM-SON przeprowadzonego jesienią 2025 roku wśród ponad 11 tysięcy urzędników.

Raport do pobrania: